

Särredovisning av VA-verksamheten

I Mölndals stad är VA-verksamheten organiserad i förvaltningsform under tekniska nämnden.

Uppdrag och övergripande mål

De övergripande målen är att förse hushåll och verksamheter med dricksvatten av god kvalitet i den mängd de behöver samt att ta emot och leda bort avloppsvatten (dag- och spillvatten) på ett hållbart sätt så att ingen person eller miljön besväras av det nu eller i framtiden. I verksamheten sköts drift och underhåll av stadens allmänna vatten- och avloppsanläggningar som består av råvattensystem, vattenverk, reservoarer, tryckstegringsstationer, ledningsnät och avloppspumpstationer.

Finansiering

Verksamheten finansieras via bruksavgifter och anläggningsavgifter. En ny drifttaxa infördes från den 1 januari 2017 efter beslut i kommunfullmäktige. Vid årets början fanns en skuld till VA-kollektivet och 2017 gav ett positivt resultat. Överskottet kan härledas till att effektiviseringsinsatser fallit väl ut, lägre personalkostnader med ersättningsrekryteringar som inte är klara, budgeterade projekt som blivit försenade samt att de löpande driftskostnaderna kunnat hållas låga då det under året inträffat färre driftstörningar.

Efter beslut i kommunfullmäktige gjordes en uppföljning och en mindre förändring av taxekonstruktionen i delen som avser anläggningsavgifter och började gälla från den 1 januari 2017. Förändringen syftade till en tydligare och mer enhetlig taxa med god kostnadstäckning där anläggningsavgifter täcker kostnader för utbyggnad av VA-kollektivets anläggning. Inför 2018 har en indexreglering skett efter beslut i tekniska nämnden.

Under 2017 har ett nytt anläggningsregister införts i Mölndals stad. Metoden för aktivering av anläggningstillgångar har ändrats från direktaktivering till aktivering när anläggningen tagits i drift. Under året har även en ny rutin för komponentavskrivning införts.

Vattenförsörjningen

Stadens vattentäkt är Rådasjön. För att säkerställa en god kvalitet på råvattnet finns ett vattenskyddsområde runt sjön. Under året har en översyn inletts av gällande vattenskyddsområde samt lämpligt skydd för Norra Långvattnet. Ett beslutsförslag planeras att lämnas till kommunfullmäktige under 2018. Vattenproduktionen uppgick till 5,1 miljoner m³ dricksvatten inklusive de cirka sju procent som köptes från Göteborg. I maj hölls en invigning av den nya reservvattenförsörjningen till Kungsbacka tillsammans med representanter för Kungsbacka kommun. I maj uppstod en större läcka i Källered då vattenförsörjningen starkt påverkades i Lindome och Källered under några dygn. Delar av tiden kunde Lindome försörjas med vatten från Kungsbacka, men det krävdes även nödvattenförsörjning med utställda vattentankar.

Kontroll av dricksvattenkvaliteten sker i vattenverk och i distributionsanläggningen. Av de 470 prover som tagits har inget haft otjänlig vattenkvalitet.

Utbyggnad och förnyelse

Arbete pågår löpande med att hålla utläckaget från dricksvattennätet på en rimlig nivå genom aktiv sökning och snabb lagning. Mängden omätt vatten uppgick till en miljon m³ motsvarande 19 procent av producerad mängd. Under året har cirka 1 525 meter vattenledningar förnyats att jämföra med ett behov om 2 800 meter enligt beslutad förnyelseplan för vattenledningar.

Beslut togs om en uppdaterad strategisk plan med prioriteringsordning och tidplan för att ansluta fastigheter i omvandlingsområden. Under 2017 byggdes en överföringsledning till Tulebo och enskilda fastigheter längs denna anslöts. Planering pågår för utbyggnad av VA i området Skäggered/Kjellbergsvägen under 2018 för att i första läget ansluta de som drabbats av otjänlig dricksvattenkvalitet i egna brunnar.

Under 2017 har 11 000 meter avloppsledningar varav 7 100 meter för spillavlopp filmats för att hitta inläckage av tillskottsvatten. Vidare har 300 fastigheter undersökts och av dessa hade 40 stycken brister som ledde till anmodan om åtgärd. I beslutad förnyelseplan för avloppsledningar är riktlinjen att 3 700 meter avloppsledningar ska förnyas varje år. Under året har 2 600 meter förnyats varav 230 meter kombinerade ledningar ersatts till duplikatsystem. Sammantaget har åtgärderna inneburit att 0,6 hektar hårdgjord yta kopplats bort.

Avloppsförsörjning

I kombinerade och spillvattensystem med stora inläckage kan överbelastning inträffa. När detta händer kan orenat avloppsvatten bräddas till sjöar, åar och andra vattendrag. Under 2017 har 17 500 m³ registrerats som bräddat. Åtgärder för att minska tillskottsvatten genom inventering och därefter renovering av ledningar och bortkoppling av dagvatten från hårdgjorda ytor till spillvattennätet bedöms ha gett effekt. Ett fortsatt arbete krävs dock, då ledningsnätet åldras och en hög förnyelsetakt behövs för att förbättra och upprätthålla ledningarnas status.

Förutom ökad risk för bräddning och översvämning leder stora inläckage till högre driftskostnader för pumpning och ökade avgifter till Gryaab. För året levererades 9,2 miljoner m³ till Gryaabs reningsverk Ryaverket.

Under senhösten ersattes den gamla pumpstationen på Ågatan av en ny. Det är en stor investering på cirka 46 mnkr som gjorts för att säkra bortledning av spillavloppsvatten till Gryaab i framtiden.

Resultaträkning			
mnkr	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter	1	116,8	113,8
Verksamhetens kostnader	2	-100,9	-97,6
Avskrivningar	3	-11,5	-10,2
Verksamhetens nettokostnader		4,4	6,0
Finansiella kostnader		-4,4	-6,0
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning			
mnkr	Not	2017	2016
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	3	453,6	325,3
Summa tillgångar		453,6	325,3
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	0,0
Skulder			
Skuld till VA-kollektivet		25,7	13,0
Förutbetalda anslutningsavgifter		199,7	147,1
Lån av Mölndals stad		228,2	165,2
Summa skulder		453,6	325,3
Summa eget kapital och skulder		453,6	325,3

Not 1 Verksamhetens intäkter		
mnkr	2017	2016
Brukningavgifter	97,4	93,1
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektivet	-12,6	-9,0
Övriga externa ersättningar	16,1	16,2
Periodiserade anslutningsavgifter	4,7	3,7
Interna ersättningar inom staden	11,2	9,8
Summa verksamhetens intäkter²	116,8	113,8

Not 2 Verksamhetens kostnader		
mnkr	2017	2016
Verksamhetens interna kostnader		
Ersättning till tekniska förvaltningen ²	19,6	14,7
Övriga interna kostnader	3,6	5,5
Summa interna kostnader	23,2	20,2
Verksamhetens externa kostnader		
Material	11,7	12,6
Personalkostnader	16,5	15,3
Entreprenader och köp av verksamhet	42,0	42,8
Övriga externa kostnader	7,3	6,7
Summa externa kostnader ²	77,5	77,4
Summa	100,7	97,6

1) Ersättning till övriga avdelningar inom tekniska förvaltningen för drift, underhåll och projektering av VA-nätet fördelas efter arbetad tid. Ersättning för schaktarbeten och underhåll tas ut enligt bilaga F i beslut "Bestämmelser för arbeten i gatu- och parkmark" från 1 november 2012. Gemensamma kostnader för teknisk nämnd och teknisk förvaltning fördelas till VA-verksamheten utifrån tekniska förvaltningens omsättning, där VA-verksamheten utgör 31 procent.

2) I verksamhetens intäkter och kostnader inkluderas kostnader för uppbyggnad av investeringar på 13,6 mnkr år 2017, respektive 14,2 mnkr år 2016, som täcks av motsvarande ökade intäkter för respektive år.

Not 3 Anläggningstillgångar		
mnkr	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	526,4	472,5
Försäljning		-21,4
Utrangering	-7,6	
Årets investeringar	72,1	75,3
Ingående avskrivningar	-133,4	-144,6
Försäljning/utrangering	7,6	21,4
Årets avskrivningar	-11,5	-10,2
Utgående bokfört värde	453,6	393,0

VA-redovisningen följer samma redovisningsprinciper som Mölndals stad, se sidan 64-65.